

ชื่อภาคนิพนธ์ : การศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
ที่มีต่อชุมชนข้างนิคมอุตสาหกรรม : ศึกษากรณีชุมชนดั้งเดิมข้าง
นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง

ชื่อผู้เขียน : นายจเรวัฒน์ อารีรัชกุล

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2546

การศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อชุมชนรอบข้างนิคมอุตสาหกรรม : ศึกษากรณีชุมชนดั้งเดิมข้างนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อชุมชนที่อยู่อาศัยข้างนิคมอุตสาหกรรมจากการมีนิคมอุตสาหกรรมเข้ามาตั้งในพื้นที่

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ใช้วิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนดั้งเดิมบริเวณข้างนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง รวมทั้งหมด 120 ราย การเก็บรวบรวมใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

ผลการศึกษามีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รายได้รวมทั้งครัวเรือนอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน มีที่พักอาศัยอยู่ใกล้บริเวณรอบแนวเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ไม่เกิน 2 กิโลเมตร ส่วนใหญ่มีระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 10 ปี

2. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่า ในด้านการจ้างงานครัวเรือนส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกได้งานทำสืบเนื่องจากการมีนิคมอุตสาหกรรม และส่วนใหญ่ที่ได้งานทำได้รับค่าจ้างจากโรงงานในนิคมฯ ลาดกระบังเป็นรายเดือน ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเมื่อก่อน นอกจากนี้การมีนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง ยังทำให้มีการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ได้แก่ กิจการบ้านเช่า หอพัก บริการซักรีดเสริมสวย ตัดผมและรับจ้าง เป็นต้น สำหรับในด้านรายจ่าย พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงมีรายจ่ายเท่าเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และเมื่อพิจารณาโอกาสการมีงานทำของลูกหลานในครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าโอกาสที่จะได้งานทำมีมาก

3. ผลกระทบทางด้านสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตลาดกระบัง สำหรับผู้ที่อพยพย้ายถิ่นเข้ามาในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่เข้ามาเพื่อประกอบอาชีพใหม่ โดย

เข้ามาทำงานในโรงงานหรือประกอบอาชีพส่วนตัว สำหรับเรื่องความอบอุ่นของครอบครัว พบว่า การมีนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความอบอุ่นของครอบครัว ครอบครัวยังมีความอบอุ่นอยู่เหมือนเดิม ในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านและการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนยังคงเหมือนเดิม

สำหรับเรื่องอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อชุมชนของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนตั้งนิคมอุตสาหกรรมกับปัจจุบัน พบว่า เรื่องที่มีผลกระทบมาก ได้แก่ เรื่องความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในร่างกาย และทรัพย์สิน เป็นที่น่าสังเกตว่า เรื่องของการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มนิสัยการเที่ยวเตร่ของวัยรุ่น พบว่าได้คำตอบใกล้เคียงกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าน้อยกว่าเดิมกับมากกว่าเดิมแต่ในเรื่องของการทะเลาะวิวาท ผลการศึกษาพบว่า น้อยกว่าเดิม

4.ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาไม่ถูกรบกวนจากปัญหามลภาวะในเรื่องของ เสียง ฝุ่น อากาศเป็นพิษ ดินเสีย ต้นไม้หรือพืชเสียหาย มีกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 22.5 มีปัญหาถูกรบกวนในเรื่องของน้ำเสียในที่สาธารณะ และมีกลุ่มตัวอย่างเพียงเล็กน้อยถูกรบกวนเรื่องกลิ่น และขยะ

ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการที่มีนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

1. นิคมอุตสาหกรรม ควรมีการดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งส่งเสริมให้ความรู้แก่สถานประกอบการและชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียที่เหมาะสม
2. ควรจัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชน
3. ควรจัดการแก้ไขระบบจราจรทั้งในและนอกนิคมฯ เช่น การให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกในการขับขี่ ความพร้อมของอุปกรณ์สัญญาณไฟ ความพร้อมของสภาพถนน ป้ายบอกทิศทาง และจัดบุคลากรให้เพียงพอ เป็นต้น
4. ส่งเสริมให้มีกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านกีฬา และสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และด้านการศึกษาวัฒนธรรม ให้มากขึ้น
5. ควรส่งเสริมให้บริษัทในนิคมฯ จัดจ้างงานจากคนในพื้นที่โดยอาจมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมทักษะ ให้คนในชุมชน

ABSTRACT

181081

Title of Research Paper : A Study of Social, Economic and Environmental Impacts on Communities Near Industrial Estates: A Case Study of the old community near the Latkrabang Industrial Estate

Author : Mr. Jareywat Areeratchakul

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2003

The purpose of the study was to investigate the social, economic and environmental impacts of the establishment of the industrial estate on nearby communities.

The accidental sampling technique was used to select a sample of 120 households in the old communities near the Latkrabang Industrial Estate. Structured interviews were conducted to collect the data. Frequency and percentage were used to describe the data.

The findings were briefly stated as follows:

1. Most of the subjects were females, aged between 31-40. The majority completed primary education. Most were engaged in small trade and earned a household income of 10,000-20,000 baht per month. They lived not more than two kilometers around the area of the Latkrabang Industrial Estate. Most had lived there for not less than 10 years.

2. Economic impact. The establishment of the industrial estate enabled some family members to get jobs. Most received monthly wages from the factories there, for they had a higher income than before. Besides, the industrial estate helped create new jobs, such as house-to-let, dormitory business, laundry service, beauty salons, barber shops, general employment, etc. Regarding expenses, most still had the same amount of expense as before. They stated that they had more opportunity for employment

3. Social impact. Most of the severe lived in Letkrabang District. Those moved in to the area to get jobs. They either worked for factories there or were self-employed. Concerning the warmness of the family, the existence of the industrial estate did not have any impact on the family warmness. The family relationship remains the same. This was also the case for the relationship with the neighbors and for participation in community activities.

Other factors When the impacts on the community before and after the establishment of the Latkrabang Industrial Estate were compared, it was found that after its establishment the community people were faced with the problem of safety in life and security of properties. Noticeably, the percentage of those who said that the drug problem was less severe was more or less the same as those who said that the drug problem was more serious. However, there were fewer quarrels there.

4. Environmental impact. The samples were found to have no pollution problem-noise, dust, air, soil, tree and plant. However, about 22.5 percent said that there was water pollution in public areas. A few experienced smell and garbage problems.

Overall, most samples were found to be satisfied with the existence of the industrial estate in the area.

Recommendations

1. The industrial estate should strictly look after the environment the enterprises and community people around it should be educated on waste water treatment.

2. There should be officers who cooperated with community people in preventing and inspecting the environmental problems.

3. The traffic system in and outside the industrial estate should be corrected. The motorists should be educated about the traffic rules. Traffic lights and road signs should be available. Road surface should be kept in good condition. There should be enough personnel to handle the traffic issues.

4. More activities concerning the environment, safety, sports and health, education, religion and culture should be held for community people to join.

5. Companies in the industrial estate should be encouraged to employ people in the area. They should provide job training for them as well.